

Nowa matura – nowe wyzwania

WIOLETTA KOZAK

Wprowadzenie nowej formuły egzaminu maturalnego, która zacznie obowiązywać od roku szkolnego 2014/2015, jest konsekwencją sukcesywnego wdrażania od 1.09.2009 r. nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Na przygotowane zmiany w systemie egzaminowania znacząco wpłynęły również oczekiwania wyższych uczelni związane z podniesieniem prestiżu egzaminu maturalnego oraz przekonanie znacznej części środowiska pedagogicznego i szeroko pojętej opinii publicznej o zużyciu się dotychczasowej formuły egzaminów, w szczególności ustnej formuły z języka polskiego.

Do nowej formuły egzaminu maturalnego przystąpią jedynie obecni uczniowie klas III liceum ogólnokształcącego, którzy w roku szkolnym 2014/2015 ukończą szkołę. Pozostali zdający: absolwenci liceów z lat 2004/2005–2013/2014, osoby, które w 2014/2015 uzyskają lub już uzyskały świadectwo ukończenia LO na podstawie egzaminów eksternistycznych, oraz absolwenci szkół ponadpodstawowych zdają egzamin maturalny na podstawie standardów egzaminacyjnych.

Matury w obu formułach (wg standardów oraz wg podstawy programowej) odbędą się w tym samym dniu i o tej samej godzinie, zgodnie z harmonogramem. Wymaga to szczególnej uwagi ze strony dyrektora i zespołów nadzorujących, aby zdającym rozdać właściwe arkusze.

Terminy

Na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej został zamieszczony harmonogram egzaminów w roku szkolnym 2014/2015 (www.cke.edu.pl/index.php/egzamin-matu-

[ralny-left/dla-lo-od-2015-roku/23-egzamin-maturalny/345-komunikaty](http://www.cke.edu.pl/index.php/egzamin-maturalny-left/dla-lo-od-2015-roku/23-egzamin-maturalny/345-komunikaty)). Matura w części pisemnej rozpocznie się 4.05.2015 r. tradycyjnie od egzaminu z języka polskiego, a zakończy 22.05.2015 r. – egzaminami z języków mniejszości narodowych oraz dodatkowymi zadaniami egzaminacyjnymi w języku obcym z biologii, chemii, fizyki i astronomii, fizyki, geografii, historii, matematyki, które mogą rozwiązywać absolwenci oddziałów dwujęzycznych, gdzie przedmioty te były nauczane w języku obcym nowożytnym.

Największe zmiany wprowadzone zostały jednak w terminie przeprowadzenia ustnej części egzaminów z języka polskiego oraz języków mniejszości narodowych. Wyznaczono na nie okres od 11 do 23.05.2015 r. Oznacza to, że wszyscy absolwenci powinni być przegzaminowani w ciągu dwóch tygodni.

Nie zmienia się termin przeprowadzania ustnej części egzaminu z języków obcych, języka lemkowskiego oraz języka kaszubskiego (4-29.05.2015 r.).

Założenia nowej formuły egzaminu maturalnego

1 Dokumentem określającym treść egzaminu maturalnego są wymagania podstawy programowej kształcenia ogólnego – wszystkie zadania będą sprawdzały poziom opanowania wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. W związku z tym Centralna Komisja Egzaminacyjna nie publikuje dodatkowego dokumentu zawierającego standardy wymagań egzaminacyjnych. Podstawa programowa staje się jedynym źródłem treści, wymagań i osiągnięć uczniów w procesie edukacji i w systemie egzaminowania.

2 Matura składa się z dwóch części – obowiązkowej i dodatkowej:

a) część obowiązkowa:

- pisemna (tylko na poziomie podstawowym): język polski, matematyka, język obcy, język mniejszości narodowej,
- ustna (bez określania poziomu): język polski, język obcy, język mniejszości narodowej;

b) część dodatkowa:

- od jednego do sześciu przedmiotów dodatkowych (jeden przedmiot obowiązkowo, bez progu zaliczenia); lista przedmiotów: biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, język mniejszości etnicznej, język mniejszości narodowej, język obcy nowożytny, język polski, język regionalny, matematyka, wiedza o społeczeństwie; egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego, z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jako przedmiotu dodatkowego, może być zdawany tylko w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej z tego samego języka;

- egzamin dwujęzyczny – absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych na egzaminie maturalnym z przedmiotów: matematyka, biologia, chemia, fizyka, geografia i historia, nauczanych w języku obcym mogą rozwiązywać dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku; dodatkowe zadania egzaminacyjne w języku obcym będącym drugim językiem nauczania są przygotowywane:

- z matematyki – w odniesieniu do wymagań z zakresu podstawowego,
- z biologii, chemii, fizyki, geografii i historii – w odniesieniu do wymagań z zakresu podstawowego i rozszerzonego.

Dokumentem określającym treść egzaminu maturalnego są wymagania podstawy programowej kształcenia ogólnego – wszystkie zadania będą sprawdzały poziom opanowania wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3 Z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym przygotowany będzie arkusz złożony z jednej części (zmiana – rezygnacja z dwóch odrębnych arkuszy i przerwy między nimi). Podział na części pozostaje w przypadku informatyki; przerwa między poszczególnymi częściami egzaminu z informatyki trwa 30 minut.

4 Warunki zaliczenia egzaminu maturalnego – uzyskanie min. 30% punktów z każdego przedmiotu obowiązkowego (część pisemna i ustna) oraz przystąpienie do jednego egzaminu dodatkowego.

5 Wyniki – podawane w procentach (dla każdego przedmiotu, ze wskazaniem poziomu) oraz na skali centylowej (część pisemna).

Najważniejsze zmiany w głównych przedmiotach

1 Zmienia się formuła części ustnej egzaminu z języka polskiego.

Zadanie egzaminacyjne z języka polskiego składa się z polecenia i tekstu. Polecenie obejmuje tematycznie dookreślone zagadnienie, które ma być przedmiotem wypowiedzi ucznia, oraz precyzyjnie wskazaną intencję komunikacyjną wyrażoną czasownikiem operacyjnym (np. *udowodnij, przekonaj, skomentuj, przedstaw, omów, rozwiąż*). Zagadnienie to odwołuje się do załączonego tekstu, a jednocześnie wychodzi poza ten tekst lub poza fragment tekstu. Polecenie składa się z kilku elementów, które precyzują oczekiwania egzaminatorów, dyscyplinują mówienie i ułatwiają uczniowi skomponowanie wypowiedzi. Tekst werbalny ma ograniczoną długość (nie więcej niż 250 słów) i jest dostosowany do poziomu ucznia kończącego etap ponadgimnazjalny. Tekst jest autonomiczny, co oznacza, że jego kompozycja jest (w miarę możliwości) zamknięta i nie zawiera elementów językowych (np. zaimków) nawiązujących do wcześniejszych fragmentów. W zadaniach stosowane są trzy typy tekstów: teksty o języku, teksty literackie, teksty ikoniczne.

Tabela 1. Czas trwania egzaminu

Przedmioty	Arkusze	Czas trwania (min)
język polski, matematyka, języki mniejszości narodowych	poziom podstawowy	170
	poziom rozszerzony	180
języki obce nowożytnie	poziom podstawowy	120
	poziom rozszerzony	150
	poziom dwujęzyczny	180
biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, język kaszubski, język łaciński i kultura antyczna, język lemkowski, wiedza o społeczeństwie	poziom rozszerzony	180
informatyka	poziom	60
	rozszerzony	150
przedmioty zdawane w języku obcym – biologia (pr), chemia (pr), fizyka (pr), geografia (pr), historia (pr), matematyka (pp)	część I część II	80

polityka edukacyjna

Przykład zadania:

Wyjaśnij, odwołując się do podanego fragmentu powieści Andrzeja Sapkowskiego i do innego utworu literackiego, jaką funkcję może pełnić stylizacja w utworze literackim.

– [...] Weźmiesz tedy tego konia, com ci go użyczył, i pojedziesz do Malej

Ważne!

Zmienia się czas trwania niektórych egzaminów:

- ✓ z języka obcego nowożytnego – ze 190 min na 150 min,
- ✓ z biologii, chemii, fizyki, geografii – ze 150 min na 180 min,
- ✓ z informatyki – z 240 min na 210 min.

Oleśnicy, do komandorii joannickiej. Rzekniesz komandorowi Dytmarowi de Alzey, żem cię przysłał na pokutę. Tam cicho posiedzisz, aż cię nie wezwę. Jasne? Musi być jasne. A na drogę naści tu sakiewkę. Wiem, że mala. Dalbym więcej, ale mój komornik odradził. Ta karczma nadto nadszarpnęła mój fundusz reprezentacyjny.

– Wielce dziękuję – mruknął Reynevan, choć waga sakieweczki bynajmniej na dzięki nie zasługiwała. – Wielkie dzięki waszej laskawości. To jeno tylko, że...

– Sterczów się nie lękaj – przerwał książę. – W joannickim domu cię nie najdą, a w drodze tamój nie będziesz sam. Tak się składa, że w tamtym kierunku, bo ku Morawie, zmierza mój gość. Widziałeś go pewnie za stołem. Zgodził się, byś mu towarzyszył. Szczegółowo mówiąc, nie od razu. Ale przekonałem go. Chcesz wiedzieć, jak?

Reynevan pokiwał głową na znak, że chce.

– Powiedziałem mu, że twój ojciec zginął w chorągwi mego brata pod Tannenbergiem. A on też tam był. Tyle, że on mawia: pod Grunwaldem. Bo był po przeciwnej stronie.

– Tak tedy, bywaj w zdrowiu. I rozchmurz się chłopczyño, rozchmurz. Wyrzekać na moją laskę nie możesz. Konia masz, grosz masz. A i bezpieczeństwo w podróży zapewnione.

– Jak zapewnione? – odważył się bąknąć Reynevan. – Mości książę... Wolfher Stercza jeździ samoszość... A ja... Z jednym rycerzem? Nawet jeśli z giemkiem... Wasza laskawość... To przecie tylko jeden rycerz!

Rudiger Haugwitz parsknął. Konrad Kantner protekcyjnie wyjął uargi.

– Oj, głupiś ty, Bielau. Niby uczonego bakalarz, a sławnego czleka nie rozpoznał. Dla tego rycerza, kapcanie, sześciu to fraszka.

A widząc, że Reynevan nadal nie rozumie, wyjaśnił.

– To jest Zawisza Czarny z Garbo-wa.

Andrzej Sapkowski, *Narrenturm*, Warszawa 2005.

2 Zmiany w arkuszach z matematyki:

● na poziomie podstawowym – formula egzaminu maturalnego z matematyki pozostaje bez zmian. Arkusz egzaminacyjny składa się z trzech grup zadań:

– pierwsza grupa zawiera zadania zamknięte; każde zadanie z tej grupy jest punktowane w skali 0–1;

– druga grupa zawiera zadania otwarte krótkiej odpowiedzi; zdający podaje krótkie uzasadnienie swojej odpowiedzi; zadania z tej grupy punktowane są w skali 0–2;

– trzecia grupa zawiera zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi; zadania te wymagają zaplanowania strategii rozwiązania oraz przedstawienia sposobu rozumowania i są punktowane w skali 0–4, 0–5 albo 0–6;

● na poziomie rozszerzonym – w arkuszu na poziomie rozszerzonym mniej będzie rozbudowanych zadań sprawdzających znajomość algorytmów i umiejętność posługiwania się nimi w typowych zastosowaniach, więcej natomiast zadań sprawdzających rozumienie pojęć matematycznych oraz umiejętność doborowania własnych strategii matematycznych do nietypowych warunków. W szczególności oznacza to, że wymagania szczegółowe przypisane w podstawie programowej do wcześniejszych etapów kształcenia mogą pojawić się w nowym kontekście. Arkusz egzaminacyjny składa się z trzech grup zadań:

– pierwsza grupa zawiera zadania zamknięte; dla każdego z tych zadań zdający wskazuje właściwą odpowiedź, zaznaczając swoją decyzję na karcie odpowiedzi; zadania punktowane są w skali 0–1;

– druga grupa zawiera zadania otwarte krótkiej odpowiedzi, w tym zadania z kodowaną odpowiedzią; zadania punktowane są

w skali 0–2, 0–3 albo 0–4; w zadaniach z kodowaną odpowiedzią zdający udziela odpowiedzi, wpisując żądane cyfry otrzymanego wyniku do odpowiedniej tabeli; ocenie podlega tylko zakodowana odpowiedź;

– trzecia grupa zawiera zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi; rozwiązując zadania z tej grupy, zdający w szczególności ma wykazać się umiejętnością rozumowania oraz doborowania własnych strategii matematycznych do nietypowych warunków; zadania te punktowane są w skali 0–5, 0–6 albo 0–7.

Zmieni się także sposób oceniania zadań rozszerzonej odpowiedzi. W rozwiązaniach zadań zostaje wyróżniona najważniejsza faza, nazywana pokonaniem zasadniczych trudności zadania. Przyjęto zasadę, że za pokonanie zasadniczych trudności zadania przyznaje się co najmniej połowę punktów, jakie zdający otrzymałby za bezbłędne rozwiązanie tego zadania, np. w zadaniu za 3 punkty:

- rozwiązanie, w którym nie ma istotnego postępu – 0 pkt,
- rozwiązanie, w którym jest istotny postęp, ale nie zostały pokonane zasadnicze trudności zadania – 1 pkt,
- zostały pokonane zasadnicze trudności zadania, ale zadanie nie zostało rozwiązane bezbłędnie – 2 pkt,
- zadanie zostało rozwiązane bezbłędnie – 3 pkt.

Przykład zadania:

Zadanie II (0–5) (*Informator maturalny z matematyki*, s. 25).

Ile jest nieparzystych liczb naturalnych trzycyfrowych, w których co najmniej jedna cyfra jest dziewiątką?

Dyrektorze, pamiętaj!

- ✓ Uczniowie technikum w roku szkolnym 2014/2015 zdają maturę na dotychczasowych zasadach.
- ✓ Ustne egzaminy z języka polskiego trwają dwa tygodnie. Wymaga to innej organizacji pracy szkoły oraz przygotowania przemyślanego harmonogramu dla tego egzaminu.
- ✓ Każdy uczeń musi zadeklarować co najmniej jeden przedmiot dodatkowy. Zmiany w przedmiotach: fizyka (be astronomii), wykreślono przedmiot wiedza o tańcu.

Sposób I (umieszczenie dziewiątki)

W tym sposobie rozwiązania pokazemy najpierw rozumowanie błędne polegające na policzeniu kilkakrotnym tych samych liczb. Wskazany błąd jest niezwykle często popełniany przez zdających rozwiązujących to zadanie, można go jednak dość łatwo naprawić. Wystarczy odjąć liczbę tych liczb, które były policzone dwukrotnie i odjąć podwojoną liczbę tych liczb, które były policzone trzykrotnie. Obliczenie, ile należy odjąć, jest dość łatwe. Problem polega jednak na tym, że zdający popełniający ten błąd nie zdają sobie sprawy z tego, na czym on polega – nie dostrzegają, że niektóre liczby policzyli wielokrotnie.

A oto rozwiązanie: wiemy, że jedną z cyfr jest 9; możemy ją umieścić na jednym z trzech miejsc – pierwszym, drugim lub trzecim:

- jeśli umieścimy dziewiątkę na pierwszym miejscu, to na drugim możemy umieścić dowolną z 10 cyfr, a na trzecim dowolną z pięciu cyfr nieparzystych; łącznie daje to w tym przypadku 50 liczb;

- jeśli umieścimy dziewiątkę na drugim miejscu, to na pierwszym możemy umieścić dowolną z 9 cyfr, a na trzecim dowolną z pięciu cyfr nieparzystych; łącznie daje to w tym przypadku 45 liczb;

- jeśli umieścimy dziewiątkę na trzecim miejscu, to na pierwszym możemy umieścić dowolną z 9 cyfr, a na drugim dowolną z 10 cyfr; łącznie daje to w tym przypadku 90 liczb.

W sumie daje to $50 + 45 + 90 = 185$ liczb.

Które liczby zostały policzone wielokrotnie? Popatrzmy na przykład. Przypuśćmy, że najpierw umieściliśmy cyfrę 9 na pierwszym miejscu, a na pozostałych miejscach umieściliśmy kolejno cyfry 5 i 9. Otrzymaliśmy liczbę 959. Przypuśćmy teraz, że najpierw umieściliśmy cyfrę 9 na trzecim miejscu, a następnie umieściliśmy na pierwszych dwóch miejscach kolejno cyfry 9 i 5. Znowu otrzymaliśmy liczbę 959. Ta liczba została więc w powyższym sposobie zliczana policzona dwukrotnie. Zobaczmy teraz, w jaki sposób można poprawić to rozwiązanie błędne.

Dostaliśmy wynik 185. Zauważmy jednak, że liczby z dwiema dziewiątkami były policzone po dwa razy, a liczba 999 nawet trzy razy. Zliczamy teraz liczby z dwiema dziewiątkami:

- jeśli umieścimy dziewiątkę na pierwszym i drugim miejscu, to na trzecim możemy umieścić dowolną z 4 cyfr nieparzystych: 1, 3, 5 lub 7;

- jeśli umieścimy dziewiątkę na drugim i trzecim miejscu, to na pierwszym możemy umieścić dowolną z 8 cyfr (od 1 do 8);

- jeśli umieścimy dziewiątkę na pierwszym i trzecim miejscu, to na drugim możemy umieścić dowolną z 9 cyfr (od 0 do 8).

W sumie okazuje się, że mamy 21 liczb z dwiema dziewiątkami. Od otrzymanego wyniku musimy zatem odjąć 21. Następnie mamy jedną liczbę (mianowicie 999) z trzema

dziewiątkami. Policzyliśmy ją trzykrotnie, więc od otrzymanego wyniku musimy jeszcze odjąć 2. Zatem liczb, które nas interesują, jest $185 - 21 - 2 = 162$.

Schemat oceniania I sposobu rozwiązania

Pokazane na początku rozwiązanie błędne zawiera istotne elementy rozumowania prawidłowego, więc powinno być ocenione jako rozwiązanie częściowe. Uznajemy je za „istotny postęp”.

Tabela 2. Zmiany w części ustnej matury z języka polskiego

Obecnie	Od 2015 r.
Prezentacja – zdający wygłasza wypowiedź na wybrany wcześniej temat (ok. 15 min) – uczestniczy w rozmowie dotyczącej prezentacji tematu i bibliografii (ok. 10 min)	Wypowiedź inspirowana tekstem kultury – zdający losuje zadanie egzaminacyjne, które składa się z polecenia i tekstu (w zadaniach stosowane są trzy typy tekstów: o języku, literackie oraz ikoniczne) – zdający przygotowuje się do wygłoszenia wypowiedzi na wylosowany temat (ok. 15 min) – wygłasza wypowiedź monologową (ok. 10 min) – uczestniczy w rozmowie (z zespołem przedmiotowym) dotyczącej wygłoszonej wypowiedzi monologicznej (ok. 5 min)

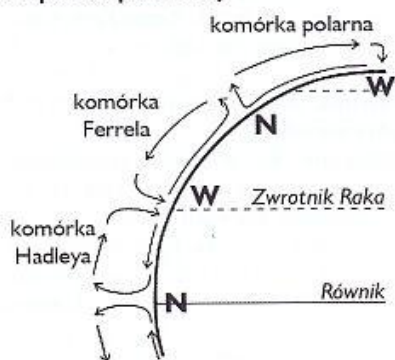
Tabela 3. Zmiany w części pisemnej matury z języka polskiego – na poziomie podstawowym

Obecnie	Od 2015 r.
Arkusz egzaminacyjny 170 min Część I test z rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego Część II pisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu – dwa tematy do wyboru – brak określenia formy wypowiedzi	Arkusz egzaminacyjny 170 min Część I test sprawdzający umiejętność wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach Część II tworzenie wypowiedzi argumentacyjnej w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu W każdym arkuszu: – rozprawka – interpretacja tekstu poetyckiego

Tabela 4. Zmiany w części pisemnej matury z języka polskiego – na poziomie rozszerzonym

Obecnie	Od 2015 r.
Arkusz egzaminacyjny 180 min pisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu – dwa tematy do wyboru – brak określenia formy wypowiedzi	Arkusz egzaminacyjny 180 min tworzenie wypowiedzi argumentacyjnej w związku z tekstem zamieszczonym w arkuszu – wypowiedź argumentacyjna w związku z tekstem teoretycznym (krytycznoliterackim lub historycznoliterackim, lub teoretycznoliterackim) – interpretacja porównawcza dwóch tekstów literackich (epickich albo lirycznych, albo dramatycznych)

Rysunek 1. Krążenie powietrza na półkuli północnej

Źródło: na podstawie P. Czubla, E. Papińska, *Geografia fizyczna*, Warszawa 2002.

Postęp niewielki 1 pkt

Zdający obliczy, że przy umieszczeniu dziewiątki na pierwszym miejscu otrzyma 50 liczb lub obliczy, że przy umieszczeniu dziewiątki na drugim miejscu otrzyma 45 liczb, lub obliczy, że przy umieszczeniu dziewiątki na trzecim miejscu otrzyma 90 liczb.

Istotny postęp 2 pkt

Zdający obliczy, że przy umieszczeniu dziewiątki na pierwszym miejscu otrzyma 50 liczb, przy umieszczeniu dziewiątki na drugim miejscu otrzyma 45 liczb i przy umieszczeniu dziewiątki na trzecim miejscu otrzyma 90 liczb. Nie wymagamy, by w tej kategorii otrzymał wynik łączny 185 liczb.

Pokonanie zasadniczych trudności 4 pkt

Zdający otrzyma wynik 185 liczb, następnie zauważy, że pewne liczby policzono wielokrotnie oraz obliczy, że 21 liczb policzono dwukrotnie. Za samo zauważenie, że pewne liczby zostały policzone wielokrotnie, bez podania prawidłowej ich liczby (na przykład w wyniku błędnego obliczenia), zdający otrzymuje 3 punkty.

Rozwiązanie pełne 5 pkt

Zdający pokona zasadnicze trudności zadania, zauważy, że liczba 999 była policzona trzykrotnie i obliczy poprawnie liczbę wszystkich rozważanych liczb: $50 + 45 + 90 - 21 - 2 = 162$.

W arkuszach egzaminacyjnych większy będzie udział zadań sprawdzających umiejętności złożone, operowanie wiedzą, rozwiązywanie problemów, kształtowanie i rozwijanie myślenia naukowego poprzez doświadczenia, eksperymenty, analizowanie, stawianie hipotez, ich weryfikację, wnioskowanie oraz krytyczną analizę tekstu. Zadania będą kładły nacisk na samodzielność i twórcze działanie.

Przykład zadania z geografii:

Zadanie 7. (0–2) (*Informator maturalny z geografii*, s. 21).

Na rysunku 1 przedstawiono krążenie powietrza na półkuli północnej. Na podstawie rysunku wyjaśnij, dlaczego cyrkulacja powietrza w komórce Hadleya przyczynia się do powstawania strefy wysokiego ciśnienia atmosferycznego w szerokościach zwrotnikowych.

Przykład zadania z biologii:

Zadanie 17. (0–2)

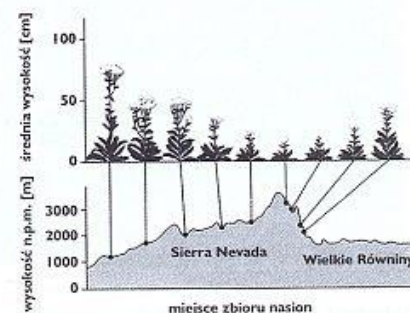
Na rycinie (rysunek 2) przedstawiono związek pomiędzy średnią wysokością roślin krwawnika (w cm) a wysokością (w metrach nad poziomem morza) stanowisk, na których one rosną i z których pozyskiwano ich nasiona do doświadczenia.

Postawiono dwie hipotezy:

I. różnice w średnim wzroście roślin krwawnika są wynikiem modyfikującego wpływu czynników środowiska na rośliny ze stanowisk na różnej wysokości nad poziomem morza;

II. różnice w średnim wzroście roślin krwawnika są efektem różnic genetycznych pomiędzy roślinami ze stanowisk położonych na różnej wysokości nad poziomem morza.

Rysunek 2. Związek pomiędzy średnią wysokością roślin krwawnika a wysokością miejsc, w których rosną

Źródło: N.A. Campbell (red.), *Biologia*, Poznań 2012, str. 1173.

Zaplanuj doświadczenie pozwalające rozstrzygnąć, która z hipotez (I czy II) jest prawdziwa. Określ, jaki wynik doświadczenia potwierdzi pierwszą, a jaki – drugą z hipotez.

Podsumowanie

Od maja 2015 r. egzamin maturalny będzie przeprowadzany w nowej formule. Wówczas przystąpią do niego po raz pierwszy absolwenci liceów ogólnokształcących. Rok później, w maju 2016 r., do nowego egzaminu

przystąpią również absolwenci techników. Zmiana formuły egzaminu maturalnego jest konieczna ze względu na fakt, że we wrześniu 2012 r. uczniowie I klas szkół ponadgimnazjalnych rozpoczęli naukę zgodnie z wymaganiami podstawy programowej kształcenia ogólnego.

W nowej formule egzaminu pojawią się nowe rodzaje zadań, w których większy nacisk zostanie położony na sprawdzanie umiejętności złożonych, operowanie wiedzą, myślenie naukowe, samodzielność i twórcze działanie. Zmianie ulegnie część ustna egzaminu z języka polskiego – szeroko krytykowana prezentacja zostanie zastąpiona spontaniczną wypowiedzią na wylosowany temat, któremu towarzyszy tekst kultury. Nowy egzamin maturalny to również szerszy katalog materiałów źródłowych, np. teksty popularnonaukowe w zadaniach z fizyki, kolorowe zdjęcia w zadaniach z geografii oraz przede wszystkim diametralna zmiana w podejściu do oceniania – „klucz” zostaje zastąpiony przez ocenianie w duchu holistycznym.

Część obowiązkowa nie ulega zmianie. W 2015 r. maturzyści nadal będą musieli zdać (czyli zdobyć 30% punktów możliwych do uzyskania) pięć egzaminów: dwa ustne (z języka polskiego i języka obcego) i trzy pisemne (z języka polskiego, matematyki i języka obcego). Nowością jest konieczność przystąpienia do egzaminu pisemnego z jednego wybranego przedmiotu na poziomie rozszerzonym.

Każdy maturzysta nadal będzie mógł oczywiście przystąpić do kolejnych egzaminów dodatkowych (od jednego do pięciu) zdawanych tylko na poziomie rozszerzonym. Ponadto każdy maturzysta od 2015 r. znajdzie na świadectwie – obok wyniku wyrażonego w procentach – wynik na skali centylowej. Rozwiązanie to, funkcjonujące już w przypadku egzaminu gimnazjalnego, ułatwi maturzystom oszacowanie własnych szans w postępowaniu rekrutacyjnym na dany kierunek oraz ułatwi proces rekrutacyjny i uczyni go bardziej obiektywnym.

dr Wioletta Kozak
jest kierownikiem
Zespołu Matur
w Centralnej Komisji
Egzaminacyjnej
w Warszawie.